

[Poul Schlüter.]

ter sjældent fører til noget som helst. Ordførerne plejer at male meget brede verdenspolitiske kronikker, hvor de fjerne og de nære problemer blandes sammen, hvor de store og de små spørgsmål vikles fuldstændig ind i hinanden, ofte i en meget uskøn og urealistisk forening. Alt nævnes, intet glemmes. Hvis offentligheden virkelig hørte, hvad der blev sagt, og fulgte med, så ville nok de fleste tænke: har dog de mennesker slet ingen sans for proportioner og for vort eget lands begrænsede betydning?

Jeg tror, det ville være udtryk for en større udenrigspolitisk modenhed her i landet, hvis vi, også selv om hele kloden formelt er inden for rammen af den udenrigspolitiske debat her i sognet, koncentrerede os mest muligt om bestemte spørgsmål og helst dem, der direkte berører Danmark, og som Danmark mest direkte har indflydelse på. Derfor er jeg i og for sig uenig med hr. Per Hækkerup, som efterlyser udenrigsministerens bemærkninger i denne debat om en lang, lang række andre spørgsmål end dem, som var indeholdt i udenrigsministerens redegørelse. Vi skal helst højne både offentlighedens og udlandets respekt for de udenrigspolitiske dage i folketinget, som alt for ofte har været et marathontløb, hvor løberne mistede kontakten med hinanden på den lange strækning. Derfor tror jeg, at vi skal vælge enkelte emner ud til særlig analyse; det var det, udenrigsministeren gjorde med sin redegørelse, og det vil jeg gerne komplimentere udenrigsministeren for. Jeg tror, at vi står os ved at lade debatten forløbe således, at der er direkte kontakt imellem ordførertalerne og de emner, udenrigsministeren berørte.

Derfor synes jeg heller ikke, der er særlig grund til i dag at komme nærmere ind på NATO-problematikken. Det er jo et grundlæggende træk i Danmarks udenrigspolitik, at vi fortsætter NATO-medlemskabet. Det blev erklæret klart i regeringens åbningstale i år som i fjor, og vi havde i oktober måned en omfattende NATO-debat her i folketinget. Det blev ved den lejlighed konstateret, at kun ganske få procent af tingets medlemmer var tilhængere af, at Danmark skulle melde sig ud af NATO. Den debat kan jeg ikke se ringeste grund til at gentage i dag.

Inden jeg vender mig til problemerne i vor egen del af verden, vil jeg imidlertid gerne gøre nogle ganske enkelte bemærkninger om den verdenspolitiske situation i almindelighed. Udenrigsministeren startede med det.

Vi bliver vel nødt til at fastslå igen, at det endnu er således, at forholdet mellem USA og Sovjetunionen er den helt afgørende akse i verdenspolitikken. Forståelse mellem disse to supermagter er simpelt hen den vigtigste forudsætning for at få skabt et tryggere, mere afspændt klima. Vi har jo set ved enkelte lejligheder, hvorledes fremskridtene kom med stormskridt, når de to store var enige. Det tydeligste eksempel var næsten, da sikkerhedsrådet for få år siden i Kashmirstriden mellem Indien og Pakistan med både Sovjetunionens og USA's stemmer vedtog en resolution, som opfordrede til øjeblikkelig våbenstilstand. Det hjalp. Det blev straks respekteret. Derfor er verdens håb knyttet til, at forståelsen mellem stormagterne bliver mere almindelig og omfatter stadig flere spørgsmål. Det betyder selvfølgelig ikke på den anden side, at de mindre lande er ansvarsfrie eller er fuldstændig uden indflydelse. Vi skal naturligvis søge indflydelse, og vi skal ofte prøve en pression over for stormagterne. Det har vi mulighed for inden for NATO-rammen, og jeg tror i og for sig, at Danmarks muligheder for overhovedet at skaffe sig nogen udenrigspolitisk indflydelse ville dale voldsomt, hvis vi var uden for alliancen, for så ville der slet ikke blive lyttet til os.

På den anden side tror jeg også, det er nyttigt, at vi søger kontakt med den anden side. Jeg tror, det var uhyre betydningsfuldt, at udenrigsministeren for nylig aflagde besøg i Sovjetunionen og dér havde lejlighed til over for ledende sovjetiske politikere at berette om den danske opfattelse og til at høre om den sovjetiske til gengæld. Sådanne møder er også for et lille land af betydning.

Der er heldigvis tegn på, at stormagterne efterhånden bedre forstår deres ansvar. Jeg tænker ikke mindst på beslutningen om efter afslutningen af ikke-spredningstraktaten at fortsætte med drøftelser om en begrænsning af de strategiske våben. Ofte bliver den slags drøftelser ikke til mere end snak om proceduren, der skal følges, men